

Summering inför nya året

Det har varit en händelserik höst för hälso- och sjukvården – tyvärr inte enbart till det bättre. Läkarförbundets undersökning om tillgång till vårdplatser visade fortsatt minskning. Patienternas rättmätiga krav på ökad tillgänglighet och kortare väntetider kan inte tillgodoses. Personalens arbetsmiljö är pressad.

Läkarförbundet presenterade i maj ett sjukvårdspolitiskt program med förslag

Eva Nilsson Bågenholm
ordförande i Läkarförbundet

till stora förändringar. Något radikalt måste göras för att förbättra situationen både för patienterna och för de anställda. Vi har under hösten spridit våra idéer och skapat diskussion.

Mycket har mottagits positivt, t ex den tydligare rollfördelning som behövs mellan politiker och profession, samt tydlig åtskillnad mellan beställare och utförare. Även förslaget om en statlig sjukvårdsskatt och införande av regionala beställarstyrelser har setts som positivt.

Det som har debatterats mest är förslaget om ett nationellt familjeläkarsystem. Tyvärr har de andra vårdprofessionerna känt sig utanför, och även uttryckt en rädsla över att familjeläkarna ska ta över allt arbete i primärvården.

Men det bygger på missuppfattningar. Vi vill inte att familjeläkarna ska agera grindvakter vare sig gentemot övrig sjukvård eller gentemot andra professioner. Familjeläkarsystemet bygger på fortsatt bra samarbete i primärvården och på att patienten ska kunna göra egna val. Med ett väl utbyggt familjeläkarsystem kommer tillgängligheten att förbättras både i primärvården och på sjukhusen.

Årets Dagmar-överenskommelse mellan staten och Landstingsförbundet har utmynnat i en styrgrupp som ska koordinera IT-investeringarna i hälso- och sjukvården. Förhoppningen är att gruppen ska ta fram en samlad nationell IT-policy för sjukvården.

Läkarförbundet presenterade i höstas

ett eget, nytt IT-politiskt program, framtaget av vårt IT-råd. I gruppen finns en bred kompetens kring IT i vården som på ett konstruktivt sätt kan bidra i arbetet med en nationell policy.

Vår nya sjukvårdsminister Ylva Johansson har redan på ett imponerande sätt satt sig in i sjukvårdens komplicerade värld. Oroande är dock planerna på att förhindra privata vårdgivare att driva akutsjukhus. Motståndet är oförståeligt, de få exempel som finns idag fungerar bra och utgör ett viktigt komplement till landstingsdriven vård.

Det vore vidare önskvärt om Socialdepartementet arbetade mer aktivt för att stärka den medicinska forskningen – förutsättningarna har försämrats dramatiskt under de senaste tio åren. För att Sverige ska behålla sin ställning inom medicinsk forskning krävs många och snara åtgärder.

Regeringen kommer att presentera sin forskningspolitiska proposition efter jul. Förhoppningen är att den nye forskningsministern Leif Pagrotsky tagit våra varningar på allvar och tillskjuter mer medel för medicinsk forskning.

En sista nyhet – Läkarförbundet har anställt en ny VD, Catarina Andersson Forsman. Hon har gedigen erfarenhet från vården som medarbetare och chef, liksom från myndighetsvärlden och som facklig företrädare.

Catarina börjar i februari och kommer då att starta med den verksamhetsöversyn som centralstyrelsen har beställt. Förbundets ekonomi är kärv, och ytterligare neddragningar krävs i verksamheten. Troligen kommer också höjda medlemsavgifter att bli nödvändiga.

I dagarna har vi överlämnat vårt yrkande inför avtalsrörelsen till Landstingsförbundet och mottagit deras. DN hade i helgen några artiklar där sjukhusläkare framställs som giriga, högavlönade personer som minst av allt är intresserade av patienter. Kommer denna bild att användas i avtalsrörelsen kommer motparten att få det svårt! Vi kan vänta oss intensiva förhandlingar under våren, men vår förhoppning är att avtalet blir klart innan det nuvarande löper ut.

Till sist vill jag önska er alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

eva.nilsson.bagenholm@slf.se

Inför nästa århundrade ...

|| Så är det nu till ända, Läkartidningens 100:e år, som inleddes med det stora jubileumsnumret 1–2/04 och som präglad så gott som varje utgåva under året i form av en eller flera artiklar under vinjetten »Läkartidningen 100 år«.

Som final bjuder vi i detta julnummer på de sista av dessa jubileumsartiklar, totalt 55, som alla specialbeställts för att dels beskriva tidningens historia, dels spegla den

Kristina Räf
chefredaktör

medicinska och läkarfackliga utvecklingen under detta vårt första sekel (se förteckning på sid 4216-7).

Men jubileumsåret har bjudit inte bara på festyra. Liksom de flesta andra tidningar har Läkartidningen påverkats av strukturella förändringar i omvärlden, vilka för vår del resulterat i sjunkande intäkter i kombination med ökade utgifter.

För att balansera detta har vi genomfört besparingar som skall säkerställa att vi även framgent skall gå med vinst. Tidningen fortsätter att gå bra! Men tiderna är tuffa även för de stora medicinska drakarna. Det framgår av Josef Milerads medicinska kommentar på sidan 4174.

Att LT är uppskattad av sina läsare framgår av den lilla, högst ovetenskapliga, enkät som presenteras på sid 4184-9. Vi ställde några frågor till ett antal av våra prenumeranter. Som synes får vi både ris och ros. Det finns många olika uppfattningar särskilt när det gäller frågan om huruvida tidningen skall inkluderas i medlemsavgiften till Läkarförbundet eller ej.

Vi ser gärna att den diskussionen fortsätter i våra spalter. Välkomna med synpunkter och debatt!

Från oss alla (LT-medarbetare) till er alla (läsare) önskas riktigt sköna helger! På återseende i dubbelnummer 1–2/05, som utkommer vecka 2.

kristina.raf@lakartidningen.se